

Okouzlen knihou (knihami) - 1.

V průběhu života se člověk setkává s knihami. Některé přečte jednou, jiné vícekrát, protože se k nim rád vrací. Jedny najde v knihovně domácí, ostatní v knihovně veřejné, v knihobudce... Nebo ke čtenáři nějak přijdou. Tak, jak to čas přinese. Nebo také ne. Znam knihy přírodovědně cenné, které kdysi byly považované za běžné. Dnes je jich v naší republice třeba do 10. A to ještě z velké části v soukromých rukách.

A tak se stalo, že jsem kdesi v potměšlém regálu našel knihu mého odrostlého mládí. Jmenuje se *Okouzlen brouky a hady*. Jejím autorem byl člověk se širokým přírodovědným záberem, pedagog, entomolog, herpetolog pan Jiří Niedl. Vzal jsem si ji domů k přečtení a v řádcích se vrátil do studentských let. Autor jako by psal z mé ruky.

Takřka vše, co jsem při svých přírodovědných toulkách prožíval, uvádí autor také. Jen návštěvy exotických zemí mě nepostihly. V knize jsou popsány jeho dětské přírodovědné zážitky. Ale i příběhy z četných cest v pozdějším věku. Citová vzplanutí nad objevy, komunikace s jinými přírodovědci, sběrateli, přáteli. Prostě to, čím si skoro každý přírodomilec projde. Psáno zřejmě od srdce. Celou knihou se táhne nitka ochrany lokalit, přírody. Kritický postoj k použití chemických látek v krajině. Ale i vlivu sběru živočichu za účelem vytváření sbírek. Zda sbírat, nebo nesbírat. K poslední zmiňované části autor v celé knize připojuje z mého pohledu vzácné poznatky ze života hmyzu, týkající se jeho vývoje, nároků na životní prostředí a případné biotopové variability. Uvážím-li, že kniha vyšla v roce 1986, dalo by se říci, že byla tehdy nadčasová a svým způsobem odvážná. Ono by bylo možno mnohé v knize uvedené myšlenky, týkající se ochrany přírody, vztáhnout i na současnou dobu.

Střevlík zlatolesklý (*Carabus auronitens*)

V poslední kapitole knihy s názvem *Loučení s láskou* se asi autor přiblíží myšlenkám každého člověka, který má přírodu rád. Léta běží a občas nastane čas se zastavit a zamyslet...

A z mého náhledu na současnou literaturu.

Většinou se jiní autoři pyšní svými dosaženými dálkami, destinacemi, úspěchy, nálezy, pozorováními atd. Jenže mně se zdá, že v současné době vzniká velká skupina CESTOPISŮ, které mají takřka podobné schéma. Byl jsem tam, lidi tam jsou takoví, v městě, restauraci, jel jsem... A o přírodě ani muk nebo jen slabý ťuk. Cestovatelský a kulinářský zážitek se stal tažným lanem. Zsvěcených knih cestopisných zakusujících se do přírodovědného tématu jako by ubylo. Zvěděvec musí často zabrousit do odborných nebo populárně-odborných časopisů.

Raději se nerozepisují o knihách nikoliv románových, ale cestopisně přírodovědných, které svým příběhem zasahují třeba o 100, 150 let zpátky a podávají cenné svědectví nejen o lidech, ale i o přírodě. Ty mizí v brakovišti knihobudek a dále...

V bodě posledním znovu vzpomenu rok vydání knihy 1986. Ve stejném roce autor zemřel v Chlumu u Třeboně.

Citace:

NIEDL, Jiří. *Okouzlen brouky a hady*. České Budějovice: Jihočeské nakladatelství, 1986.